

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2015

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: Τετάρτη, 10 Ιουνίου 2015
08:00 - 11:00**

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις
- Όλοι οι υπολογισμοί πρέπει να φαίνονται καθαρά στο τετράδιό σας
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματισμένης υπολογιστικής μηχανής
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Δίδονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία:

Έτος	Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	Ρυθμός Πληθωρισμού %
2009	100,00	-
2010	102,25	;
2011	104,46	;
2012	109,03	;
2013	109,22	;

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- (α) Να υπολογιστεί ο ρυθμός πληθωρισμού για τα πιο πάνω έτη. (Να δείξετε όλους τους υπολογισμούς σας με ακρίβεια δύο δεκαδικών). **(Μονάδες 6)**
- (β) Αν το κατά κεφαλήν εισόδημα σε τρέχουσες τιμές το 2012 ήταν €20.600 και το 2013 €20.800, να εξηγήσετε αν το κατά κεφαλήν εισόδημα σε σταθερές τιμές του έτους 2009 αυξήθηκε ή μειώθηκε και σε ποιο ποσοστό. (Να δείξετε όλους τους υπολογισμούς σας με ακρίβεια δύο δεκαδικών). **(Μονάδες 5)**
2. (α) Να δώσετε τον ορισμό του Βιοτικού Επιπέδου. **(Μονάδες 3)**
- (β) Ποιο είναι το σημαντικότερο κριτήριο που χρησιμοποιούμε συνήθως για να συγκρίνουμε το Βιοτικό Επίπεδο μεταξύ διαφόρων χωρών; **(Μονάδες 1)**
- (γ) Να αναφέρετε ακόμα τρία (3) κριτήρια που καθορίζουν το Βιοτικό Επίπεδο μιας χώρας και να εξηγήσετε ένα από αυτά. **(Μονάδες 5)**
- (Σύνολο Μονάδων 20)**

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Το 2013 μια επιχείρηση πωλούσε ένα αγαθό, με ελαστικότητα ζήτησης 1,3 προς €12 τη μονάδα και τα συνολικά της έσοδα ανέρχονταν σε €300.000. Αν κατά το 2014 μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού κατά 26% λόγω μεταβολής της τιμής του, ζητείται να υπολογιστούν:
- (α) η νέα τιμή του αγαθού και **(Μονάδες 5)**
- (β) η επίδραση στα συνολικά έσοδα της επιχείρησης. **(Μονάδες 2)**
2. (α) Τι είναι Φόρος και σε τι διαφέρει από το Τέλος; **(Μονάδες 3)**
- (β) Να αναφέρετε τρεις (3) αρχές που πρέπει να διέπουν μια φορολογία για να είναι δίκαιη και αποδοτική. **(Μονάδες 3)**
- (γ) Σε τι διαφέρει η Φοροδιαφυγή από τη Φοροαποφυγή; **(Μονάδες 3)**

3. Σε δημοσίευμα στις 4 Ιουνίου 2015 στη «Ναυτεμπορική» αναφέρεται ότι:

«Το Υπουργείο Οικονομικών της Κύπρου επεξεργάζεται τη δημιουργία επενδυτικού ταμείου, το οποίο θα διαχειρίζεται τα έσοδα από τα γηγενή κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Όπως αναφέρεται σε επίσημη ανακοίνωση, στη συνάντησή του με το Συμβούλιο Ενεργειακής Στρατηγικής (ΣΕΣ), ο Υπουργός των Οικονομικών δήλωσε ότι το υπουργείο του θεωρεί τον τομέα της ενέργειας ως τον κύριο μοχλό για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας».

(α) Με βάση το πιο πάνω δημοσίευμα να αναφέρετε πώς αναμένεται ότι θα επηρεαστεί η καμπύλη της γραφικής παράστασης που ακολουθεί και γιατί;

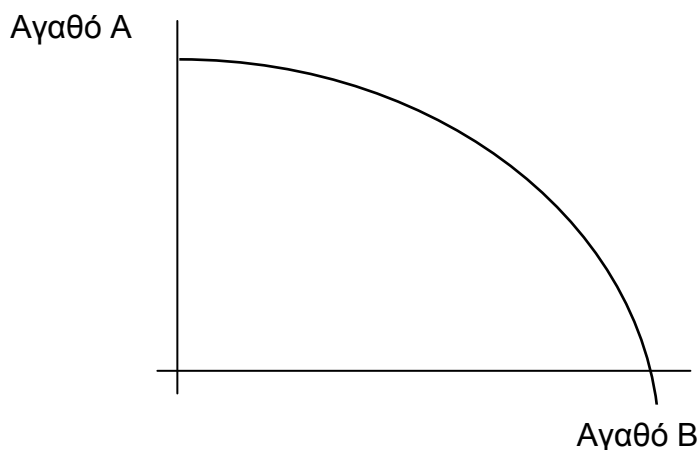
(Μονάδες 2)

(β) Πώς ονομάζεται το φαινόμενο αυτό;

(Μονάδες 1)

(γ) Πώς ονομάζεται η καμπύλη της γραφικής παράστασης που ακολουθεί;

(Μονάδες 1)

(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Στον πιο κάτω πίνακα δίνονται στοιχεία που αναφέρονται στην παραγωγή μιας βιομηχανικής επιχείρησης:

Μονάδες Παραγωγής (Q)	Σταθερό Κόστος (FC)	Μεταβλητό Κόστος (VC)	Συνολικό Κόστος (TC)	Οριακό Κόστος (MC)	Συνολικά Έσοδα (TR)	Κέρδος ή Ζημιά
0	;	;	50	;	;	;
1	;	;	100	;	;	;
2	;	;	148	;	;	;
3	;	;	180	;	;	;
4	;	;	216	;	240	;
5	;	;	260	;	;	;
6	;	;	338	;	;	;
7	;	;	420	;	;	;
8	;	;	520	;	;	;

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

1. (α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 8)**
- (β) Με βάση τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα, να δείξετε στο τετραγωνισμένο χαρτί του τετραδίου σας, διάγραμμα που να δείχνει τα Νεκρά Σημεία του Κύκλου Εργασιών και το Άριστο Επίπεδο Παραγωγής. Τι κέρδος πραγματοποιεί ο επιχειρηματίας στα Νεκρά Σημεία; **(Μονάδες 8)**
2. Πότε ένα προϊόν θεωρείται απόλυτα ομοιογενές; Ποια η σημασία του χαρακτηριστικού αυτού στον Πλήρη ή Τέλειο Ανταγωνισμό; **(Μονάδες 4)**
(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. (α) Ποια ανεργία ονομάζεται:
- Κυκλική και πότε εμφανίζεται συνήθως;
 - Φυσιολογική και ποιες επιμέρους μορφές ανεργίας περιλαμβάνει;
- (Μονάδες 4)**
- (β) Να αναφέρετε τρεις (3) οικονομικές και τρεις (3) κοινωνικές συνέπειες της ανεργίας. **(Μονάδες 3)**
- (γ) Να αναφέρετε δύο (2) Δημοσιονομικά και ένα (1) Νομισματικό μέτρο καταπολέμησης της Κυκλικής Ανεργίας. **(Μονάδες 2)**
2. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία:

Ποσότητα Αγαθού	Συνολική Χρησιμότητα	Οριακή Χρησιμότητα
0	;	;
1	;	18
2	30	;
3	;	7
4	40	;
5	;	0
6	38	;

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- (α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 4)**
- (β) Να κατασκευάσετε την καμπύλη της Οριακής Χρησιμότητας και Συνολικής Χρησιμότητας στο τετραγωνισμένο χαρτί του τετραδίου σας. **(Μονάδες 4)**
- (γ) Να εξηγήσετε την πορεία της καμπύλης της Οριακής Χρησιμότητας με βάση τα δεδομένα του πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 3)**
(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας που αναφέρεται στην ημερήσια παραγωγή μιας επιχείρησης:

Αριθμός Εργατών	Συνολικό Προϊόν	Μέσο Προϊόν	Οριακό Προϊόν
0	;	;	;
1	80	;	;
2	;	90	100
3	360	;	;
4	;	130	;
5	620	;	;
6	620	;	;
7	580	;	;

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- (α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 8)**
- (β) Να αναφέρετε πότε εμφανίζεται ο Νόμος της Φθίνουσας Απόδοσης στην Παραγωγή, που οφείλεται και σε ποιον εργάτη παρουσιάζεται. **(Μονάδες 4)**
- (γ) Αν υποθέσουμε ότι ο κάθε εργάτης εργάζεται οκτώ (8) ώρες την ημέρα, να υπολογίσετε την παραγωγικότητα, ανά ώρα εργασίας, όταν απασχολούνται τρεις (3) εργάτες. **(Μονάδες 4)**
- (δ) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε δύο (2) παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγικότητα της εργασίας. **(Μονάδες 4)**

(Σύνολο Μονάδων 20)

(ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100)

----Τ Ε Λ Ο Σ----